

**HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU
I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE**
Jurišićeva 13
10 000 ZAGREB

Split, 21. siječnja 2011. godine

PREDMET: Javna rasprava_Prijedlog odluke o analizi tržišta pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike

- *Komentari tvrtke H1 TELEKOM d.d.*

Poštovani,

H1 TELEKOM pozdravlja Prijedlog odluke koja je predmetom ove javne rasprave i kojom je HT potpuno opravdano određen operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike, a uslijed čega su mu određene regulatorna obveze pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, obveza nediskriminacije, obveza transparentnosti, obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva, obveza računovodstvenog razdvajanja i obveza nadzora maloprodajnih cijena usluga.

Predmetnu odluku smatramo izuzetno važnom za daljnju liberalizaciju tržišta, odnosno razvoj djelotvornog tržišnog natjecanja na maloprodajnoj razini budući da priloženi dokument, odnosno prijedlog Analize tržišta koji čini njen sastavni dio osobitu pažnju posvećuje tome da se u praksi konačno realizira izdavanje jedinstvenog računa krajnjem korisniku od strane predodabranog operatora za uslugu pristupa i javno dostupnu telefonsku uslugu putem usluge predodabira operatora u profilu „svi pozivi“. Budući da je H1 TELEKOM još u travnju 2007. godine predložio HAT-u da se regulira opcija izdavanja jedinstvenog računa te obrazložio zbog čega je navedeno izuzetno važno kako za same krajnje korisnike tako i za nove operatore koji su svojom pojavom na tržištu svakako pokrenuli njegovu liberalizaciju, posebno veseli njena konačna realizacija.

Ono na što želimo skrenuti pažnju je sljedeće:

Na strani 54. dokumenta Analize tržišta, unutar regulatorne obveze pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, a u okviru usluge najma korisničke linije, određeno je da HT mora ostalim operatorima pružiti i sve veleprodajne usluge za usluge povezane s uslugom pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na maloprodajnoj razini, a koje nisu obuhvaćene uslugom odabira i predodabira operatora, ako bi daljnje pružanje istih od strane HT-a značilo ispostavljanje posebnih računa za korisnike. Kako se to odnosi na prikaz broja pozivatelja, preusmjeravanje u slučaju zauzeća, bezuvjetno preusmjeravanje, zadržavanje poziva i još niz drugih usluga koje pruža zapravo HT, a koje će krajnjem korisniku fakturirati predodabrani operator nužno je da popis i cijene svih takvih usluga budu utvrđene na veleprodajnoj razini te transparentno prikazane (kao dio SP) kako bi se spriječilo diskriminirajuće postupanje prema operatorima korisnicima usluge najma pretplatničke linije. Kao potencijalni problem postavlja se pitanje postupanja predodabranih operatora u situaciji kada neke od ovih dodatnih usluga koje pruža HT i koje će prema tome

korištenjem veleprodajne usluge najma korisničke linije morati naplatiti krajnjem korisniku, pruža svojim ULL korisnicima bez naplate.

Nadalje, krajnjem korisniku će sada predodabrani operator ispostavljati jedinstveni račun te će na istom biti obuhvaćeni i pozivi prema posebnim službama, hitnim službama i ostali pozivi koji nisu obuhvaćeni profilom „svi pozivi“. Budući da te usluge predodabrani operator mora platiti HT-u neovisno o uspješnosti naplate od strane krajnjeg korisnika neophodno je postotak x koji je nužan za određivanje veleprodajne cijene najma korisničke linije po metodi maloprodajna cijena minus postotak x povećati za dodatnih 15 % tako da umjesto predloženih 15% isti iznosi 30%. Naime, HAKOM je postotak x, točnije 15% odredio na način da je uzeo u obzir 5% koliko prema uvjetima pružanja usluga obračuna i naplate za usluge s dodanom vrijednosti iznosi naknada za obračun i ispostavljanje računa te tom postotku pribrojio još 10% koliko je predviđeno za rizik naplate. Međutim, kako će ispostavljanje računa krajnjem korisniku i za usluge koje pruža HT, generirati predodabranom operatoru dodatne troškove kao posljedicu povećanja broja prigovora, zatim troškove vezane uz „Customer care“, davanje informacija i sl.... nužno je maloprodajnu cijenu umanjiti za još 10%. Kad se uzme u obzir i rizik neuspjeha prisilne naplate dolazi se do još najmanje 5% nužnih za određivanje konačnog postotka x. Prema tome, veleprodajna cijena mora se odrediti na način da se maloprodajna cijena umanjiti za 30%.

Smatramo potrebnim dodatno razraditi proces migracije korisnika koji mora biti krajnje jednostavan i brz, sa što manje prostora za slobodnu i široku interpretaciju od strane HT-a kao operatora sa značajnom tržišnom snagom, a u cilju sprječavanja prepreka razvoju tržišnom natjecanju u smislu korištenja taktika odgađanja i sl. Nereguliranjem procesa migracije sama analiza neće biti djelotvorno provediva. Procedure aktivacije i deaktivacije usluge također treba dodatno precizirati. Predlažemo da se aktivacija dodatnih usluga neovisnih o uslugama odabira odnosno predodabira operatora provede s prvim danom mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je zahtjev predan HT-u.

Također, bitno je spomenuti da je u okviru obveze transparentnosti propisana obveza HT-u da u postojeću standardnu ponudu međupovezivanja ili u standardnu ponudu usluge najma korisničke linije ugradi, između ostalog, da je obvezan do 10.-og u tekućem mjesecu operatoru korisniku standardne ponude izdati račun za usluge koje su predmet iste, a pružene su u prethodnom mjesecu. Međutim, potrebno je operatoru korisniku dostaviti sve podatke nužne za prefakturiranje računa krajnjem korisniku najkasnije do 5.-og u mjesecu (neovisno radi li se o radnim/heradnim danima ili blagdanima) kako bi računi bili upućeni krajnjim korisnicima na vrijeme u dosadašnjem uobičajenom ritmu.

Što se tiče roka dospjeća plaćanja za pružene usluge najma korisničke linije od 30 dana od dana izdavanja računa, predlažemo da se isti obvezno produži na 60 dana što bi odgovaralo dinamici podmirenja obveza od strane krajnjih korisnika prema predodabranim operatorima. U protivnom, predodabrani operatori će trpjeti znatna financijska opterećenja zbog postojećeg raskoraka.

U točki 7.3.2. prijedloga Analize tržišta „Obveza nadzora maloprodajnih cijena usluga“ predlažemo u trećem odlomku opisati obvezu nadzora promotivnih akcija.

Ostaje još detaljnije regulirati postupak rješavanja prigovora korisnika i rokova za međusobnu razmjenu podataka kako bi prigovori bili riješeni unutar zakonom propisanih rokova.

Nadamo da će naši komentari i prijedlozi biti od koristi i uzeti u obzir.

S poštovanjem,
H1 TELEKOM d.d.